

2022

Besluitvorming Coronamaatregelen

Onderzoek
Rekenkamercommissie
Beverwijk

Inhoudsopgave

1	Algemeen	3
1.1	Aanleiding onderzoek	3
1.2	Vraagstelling	3
1.3	Onderzoeksverantwoording	3
1.4	Leeswijzer	3
2	Beantwoording onderzoeksvraag, conclusies en aanbevelingen	4
2.1	Beantwoording van de onderzoeksvraag	4
2.2	Conclusies	6
2.3	Aanbevelingen	7
3	Nota van bevindingen	8
3.1	Landelijke coronamaatregelen	8
3.1.1	Overzicht en categorisering steunmaatregelen	8
3.1.2	Besluitvorming in crisistijd: veiligheidsregio en de tijdelijke wet noodmaatregelen Covid	8
3.1.3	Rol gemeenten bij het uitvoeren van landelijke coronamaatregelen	10
3.1.4	Overzicht steunpakketten voor gemeenten	11
3.2	Regionale maatregelen	13
3.3	Lokale invulling van de coronamaatregelen	13
3.3.1	Omvang steunpakketten Beverwijk	13
3.3.2	Corona taskforce	14
3.3.3	Impact corona op gemeentelijke inkomsten en uitgaven	15
3.3.4	Besluiten en brieven 2020	15
3.3.5	Besluiten en brieven 2021	21
3.3.6	Besluiten en brieven 2022	22
3.3.7	Het coronaherstelfonds: initiatief van de gemeente	23
3.3.8	Collegebesluit met betrekking tot Informatievoorziening aan de gemeenteraad	24
3.3.9	Besluitvorming in de PenC cyclus	24
3.3.9.1	Voorjaarsnota 2020	25
3.3.9.2	Najaarsnota 2020	25
3.3.9.3	Programmabegroting 2021	26
3.3.9.4	Voorjaarsnota 2021	26
3.3.9.5	Jaarstukken 2020	26
3.3.9.6	Najaarsnota 2021	27
3.3.9.7	Programmabegroting 2022	28
3.3.9.8	Parkeren	28

3.3.10	Toezichhouden en handhaven door gemeente	29
3.3.11	Beleid terrassen	29
3.4	Corona-impactmeter	29
3.5	Budgetrecht van de raad	30
3.6	Advies rijksoverheid over verantwoording van de rijksmiddelen	30
3.7	Betrokkenheid van de gemeenteraad bij de besluitvorming over de coronamaatregelen	31
3.8	Hoe heeft de gemeenteraad het proces ervaren	31
Bijlage 1 Documenten en gesprekspartners		35

Colofon

Rekenkamercommissie Beverwijk

Marloes van Rijswijk, voorzitter

Caner Duman, extern lid

Mark van Hesteren, extern lid

Jaqueline Dorenbos, raadslid en lid rekenkamercommissie tot maart 2022

Bart van Wijck, raadslid en lid rekenkamercommissie tot maart 2022

Kelly Uiterwijk, raadslid en lid rekenkamercommissie vanaf juli 2022

Ismael Ilhan, raadslid en lid rekenkamercommissie vanaf juli 2022

Linda Maasdijk, onderzoek

Beverwijk, september 2022

1 Algemeen

1.1 Aanleiding onderzoek

Bij de start van het onderzoek was de coronacrisis nog niet voorbij. Half december 2021 zijn de, voorsnog laatste, beperkende maatregelen ingegaan. Vanaf 23 maart 2022 zijn er geen beperkende maatregelen meer van kracht. Er is inmiddels geen sprake meer van een crisis maar corona is er nog steeds. Deze voor Nederland en daarmee ook voor Beverwijk bijzondere situatie vormde voor de rekenkamercommissie Beverwijk de reden om te onderzoeken hoe de gemeenteraad bij de besluitvorming is betrokken geweest en welke besluiten de burgemeester, het college en de gemeenteraad vanaf maart 2020 hebben genomen.

1.2 Vraagstelling

De doelstelling van het onderzoek is om, met het oog op de toekomst, meer inzicht te krijgen in de democratische legitimatie van de genomen maatregelen en de besluitvorming daarover en hoe het besluitvormingsproces door de gemeenteraad is ervaren.

De centrale onderzoeksvraag luidt:

Is bij de besluitvorming over de coronamaatregelen de gemeenteraad voldoende in staat gesteld haar kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol uit te oefenen?

Om tot een beantwoording van de centrale vraag te kunnen komen zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

1. Welke landelijke, regionale en lokale corona-steunmaatregelen zijn op welk moment en met welk doel genomen?
2. Wie heeft het besluit daarover genomen?
3. Welke afwegingen en beslissingen hebben een rol gespeeld? Zijn daarbij risico's onderkend wat betreft de invloed op toekomstige beleidskeuzes en zijn daarvoor passende maatregelen getroffen?
4. Op welke wijze en op welk moment is de gemeenteraad in positie gebracht m.b.t. de uitvoering van hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende taken?
5. Hoe heeft de gemeenteraad het proces ervaren?

1.3 Onderzoeksverantwoording

Het onderzoek is gestart in december 2021. Het verzamelen van informatie is in mei 2022 gestopt. De gesprekken met ambtenaren vonden plaats in februari/ maart. Er zijn 5 raadsleden gesproken die deze periode in de gemeenteraad zitten én in de vorige periode. Er zijn landelijke en lokale documenten geanalyseerd. Een overzicht van de documenten en de gesprekspartners staat in bijlage 1.

1.4 Leeswijzer

Alle bevindingen staan in hoofdstuk 3. Alle deelvragen komen hier uitgebreid aan de orde. Hoofdstuk 2 bevat de bestuurlijke samenvatting, de conclusies en de aanbevelingen. In het rapport zitten verschillende links naar de brondocumenten.

2 Beantwoording onderzoeksvraag, conclusies en aanbevelingen

Zoals in de inleiding al staat worden in hoofdstuk 3 de bevindingen uitgebreid beschreven. In dit hoofdstuk zijn de bevindingen samengevat. Er is gekozen om de bevindingen samen te vatten aan de hand van de onderzoeksvragen die daarmee meteen beantwoord zijn.

2.1 Beantwoording van de onderzoeksvraag

De centrale onderzoeksvraag luidt:

Is bij de besluitvorming over de coronamaatregelen de gemeenteraad voldoende in staat gesteld haar kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol uit te oefenen.

Om tot een beantwoording van de centrale vraag te kunnen komen zijn deelvragen opgesteld. De deelvragen worden in onderstaand overzicht beantwoord.

Deelvragen en antwoorden

<i>Welke landelijke, regionale en lokale coronasteunmaatregelen zijn op welk moment en met welk doel genomen?</i>	De steunmaatregelen zijn in 2020, 2021 en 2022 genomen. Een overzicht van de maatregelen in de tijd staat in hoofdstuk 3.
<i>Landelijk</i>	Een overzicht van de landelijke maatregelen staat in paragraaf 3.1. De gemeente is verantwoordelijk voor onder andere het uitvoeren van de landelijke TOZO-regeling. Dit betreft het verstrekken van bijstand aan zelfstandigen. Uitvoeren van de TONK-regeling: de tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten zoals woonkosten. De regeling is gebaseerd op bijzondere bijstand. Verdelen van het (lokale deel) landelijke steunpakket voor cultuur aan gemeentelijke cultuurstellingen. Uitbetalen van de bijdrage buitenschoolse opvang (bso) aan ouders die via de gemeente gebruik maken van de bso. Sinds dinsdag 1 december 2020 vervangt de " Tijdelijk wet Maatregelen COVID-19 " (coronawet) de noodverordeningen en aanwijzingsbesluiten die door de Veiligheidsregio Kennemerland zijn uitgegeven. De tijdelijk wet is vanaf 14 maart 2022 niet meer van kracht.
<i>Regionaal</i>	De provincie heeft subsidie beschikbaar gesteld voor cultuurstellingen. De provincie gaf alleen subsidie als de gemeente ook meefinancierde. Er is subsidie verleend aan het Kennemertheater, Centrum voor Kunsten en het Young Art Festival (paragraaf 3.2).
<i>Veiligheidsregio</i>	Op 11 maart 2020 heeft de voorzitter van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) besloten om de crisisorganisatie op te schalen naar GRIP 4 (Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure) ter bestrijding van het coronavirus.
<i>Lokaal</i>	De gemeente heeft <i>onder andere</i> de volgende maatregelen genomen en maatregelen ook meerdere keren verlengd (paragraaf 3.3): Uitstel van betaling verlenen voor gemeentelijke belastingen & heffingen en verschuiven van de peildatum voor invorderingsrente

	tot 1 juli 2020; • Versneld betalen van facturen van ondernemers voor geleverde prestaties aan de gemeente tot 1 juli 2020; • Uitstel van betaling van debiteurenvorderingen verlenen tot 1 juli 2020; • Uitstel van betaling van huur- en pachttopbrengsten gemeentelijk vastgoed/gronden verlenen tot 1 juli 2020; • Het flexibel inzetten van de aanjaagregeling door ondernemers ruimte te bieden, binnen de kaders van de geldende verordening, om activiteiten op een andere manier of ander moment (in 2020) uit te voeren; • Voortzetten van de jaarlijkse subsidies aan de maatschappelijke en culturele organisaties; • Tweede maal uitstel van betaling verlenen voor gemeentelijke belastingen & heffingen en verschuiven van de peildatum voor invorderingsrente tot 1 september 2020; • Instellen Herstelfonds.
<i>Wie heeft het besluit daarover genomen? Welke afwegingen en beslissingen hebben een rol gespeeld? Zijn daarbij risico's onderkend wat betreft de invloed op toekomstige beleidskeuzes en zijn daarvoor passende maatregelen getroffen?</i>	Het college heeft tot bovenstaande maatregelen besloten. Een overzicht van alle collegebesluiten staat in paragraaf 3.3.3, 3.3.4. De gemeenteraad heeft besloten tot het instellen van het coronaherstelfonds. (3.3.5). De besluitvorming is voorbereid door een ambtelijke taskforce waarin de verschillende relevante disciplines vertegenwoordigd zijn. De focus van de ambtenaren en het college ligt op snel en efficiënt de inwoners en bedrijven helpen. De financiële consequenties van de maatregelen die de gemeente neemt, zijn, voor zover dat op dat moment mogelijk was, in beeld gebracht.
<i>Besluitvorming in de PenC cyclus</i>	De gemeenteraad heeft alle PenC stukken vastgesteld. Hier was ook veel aandacht voor de impact van corona. De gemeenteraad besliste achteraf. Dit is conform de door het rijk voorgesteld werkwijze voor verantwoorden (3.3.6).
<i>Op welke wijze en op welk moment is de gemeenteraad in positie gebracht m.b.t. de uitvoering van hun kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende taken?</i>	De gemeenteraad is in 2020, 2021 en 2022 verschillende keren per raadsbrief geïnformeerd. De gemeenteraad heeft in deze periode twee keer een raadsbesluit over een coronamaatregel genomen, namelijk het instellen van een herstelfonds en het vaststellen van de aangepaste precarioverordening.
<i>Hoe heeft de gemeenteraad het proces ervaren?</i>	Uit de interviews met 5 raadsleden komt naar voren dat: • De raad regelmatig werd geïnformeerd. • De raad daarmee zijn controlerende taak kon uitoefenen. • Belangrijke kaderstellende zaken werden besproken in het seniorenconvent. Dit bestaat uit de fractievoorzitters en de burgemeester. Van deze bijeenkomsten worden geen verslagen gemaakt. Het is niet de bedoeling dat zaken in dit overleg met anderen gedeeld worden. • De raad als raad zijn kaderstellende rol niet heeft kunnen uitoefenen. • Digitaal vergaderen het debat bemoeilijkt heeft.

- Het coronaherstelfonds is aan de orde geweest in het seniorenconvent. Daarop is besluitvorming voorbereid door het college. De raad heeft besloten om 1 miljoen voor het herstelfonds beschikbaar te stellen en de randvoorwaarden waaronder het uitgegeven kon worden.

2.2 Conclusies

De covid crisis heeft heel Nederland verrast. Niet alleen de ziekte an sich maar ook de manier waarop deze crisis het hoofd is geboden, is voor Nederland nieuw. Een crisis is meestal een kortstondige grip situatie waarbij het acute gevaar wordt bestreden. Maart 2020 is de veiligheidsregio al overgegaan tot GRIP 4. Bevoegdheden werden overgedragen aan de voorzitter van de Veiligheidsregio, de burgemeester van Haarlemmermeer.

De noodverordeningen van de Veiligheidsregio boden politie en gemeentelijke handhavers de gelegenheid op dezelfde wijze hun werk doen om toezicht te houden op de naleving van de landelijke maatregelen die waren afgekondigd. Met de inwerkingtreding van de tijdelijke wet Corona op 21 april, kreeg de burgemeester een in de wet aantal specifiek omschreven bevoegdheden. De burgemeester en niet meer de voorzitter van de Veiligheidsregio is dan aan zet. Op lokaal niveau kon men ervoor kiezen om strengere maatregelen te nemen dan er in de ministeriële regeling waren opgenomen. Strenger mag op basis van lokale omstandigheden wel (mits de lokale regelgeving dat toestaat), soepeler niet.

De opschaling was ongekend lang, een unicum in de Nederlandse geschiedenis.

Los hiervan gold dat gemeenten/gemeenteraden met autonome gemeentelijke verordeningen en bevoegdheden zelf regels konden stellen, zolang deze niet in strijd waren met de tijdelijke wet gestelde regels. Dit had vooral betrekking op de fysieke openbare ruimte, bijvoorbeeld het afsluiten van straten, gebieden en parken, het verplaatsen van markten en het verbieden van stadswandelingen, collectanten en straatartiesten vanwege het risico van opeenhoping van mensen. De gemeenteraad van Beverwijk heeft in deze periode de aangepaste precarioverordening vastgesteld. En het herstelfonds ingesteld.

Zoals bekend, is het bestemmen van middelen een bevoegdheid van de gemeenteraad. Besluiten over het verdelen van de rijks-coronamiddelen had dan ook door de raad geaccordeerd moeten worden. Gezien de snelheid waarmee de middelen verdeeld moesten worden, adviseerde de (rijks-) commissie besluit begroten en verantwoording dat de steunpakketten verwerkt moesten worden in de jaarrekening. Dit is in Beverwijk ook gebeurd. De gemeenteraad heeft achteraf bij het vaststellen van de jaarrekening de uitgaven geaccordeerd.

Het college heeft de gemeenteraad gedurende twee jaar vooral schriftelijk geïnformeerd. De burgemeester deelde inhoudelijke informatie in het (niet openbare) seniorenconvent. Informatie is mondeling gedeeld met fractievoorzitters, niet met alle raadsleden. De burgemeester als voorzitter van de raad en het college hebben er niet voor gekozen om kennis te delen in openbare raadsessies en de gemeenteraad te consulteren. Het college van Velsen heeft daar bijvoorbeeld wel voor gekozen. Op 10 juni 2020 had Velsen al een raadsessie waarin de raadsleden werden geconsulteerd over de (eerste) versoepelingen de gevolgen daarvan. En daarna zijn er meerdere geweest. Individuele raadsleden hebben namens hun fractie aangegeven dat ze met het college/ burgemeester in het openbaar in gesprek wilden over maatregelen. Dit gesprek is niet tot stand gekomen.

Samengevat, de gemeenteraad is vooral schriftelijk geïnformeerd maar nauwelijks geconsulteerd. Debat is er nauwelijks geweest, met uitzondering over het coronaherstelfonds. Anderzijds heeft de raad de regie ook niet genomen, desnoods geëist. De griffie had achteraf gezien wellicht de raad meer kunnen informeren over hun positie en de daarbij behorende mogelijkheden. En het uitgangspunt dat alleen fysiek vergaderd werd als iedereen dat wilde, waardoor er niet meer fysiek vergaderd werd, heeft het debat mogelijk ook bemoeilijkt. Dit bemoeilijkt het informele gesprek tussen raadsleden, waardoor het nemen van de regie als raad ook ingewikkelder is.

De leidende vraag had kunnen zijn: is het mogelijk om de raad haar kaderstellende of controlerende raad te laten uitvoeren? Wanneer deze vraag leidend is en niet de GRIP situatie en de daarbij behorende bevoegdheden, had dit wellicht geleid tot andere afwegingen dan tijdens de covid crisis in Beverwijk zijn gemaakt.

2.3 Aanbevelingen

- Bepaal in het begin van een crisis met raad en college hoe de gemeenteraad haar rol kan vervullen en hoe de gemeenteraad betrokken kan blijven.
- Raad en college en burgemeester moeten zich bewust zijn van hun rollen tijdens een eventuele nieuwe GRIP 4 situatie. Welke bevoegdheden liggen bij de veiligheidsregio, wat zijn de bevoegdheden van de burgemeester, college en raad. En bespreek dit met elkaar in een vroegtijdig stadium.
- Raad, neem of eis de regie als dat nodig is.

3 Nota van bevindingen

In dit hoofdstuk komen eerst de landelijke maatregelen en besluiten aan de orde, dan de regionale en tot slot de Beverwijkse uitwerking van de coronamaatregelen.

3.1 Landelijke coronamaatregelen

De veiligheidsregio's zijn in de lead zijn bij het organiseren en (laten) uitvoeren van allerlei maatregelen op het terrein van bevolkingszorg. Maart 2020 is besloten om de veiligheidsregio's een actieve taak te geven in het bestrijden/coördineren van de coronapandemie. Dit betekent dat de burgemeester van de grootste gemeente in de veiligheidsregio de leiding neemt over de, vaak vooral door het Rijk c.q. het ministerie van VWS bepaalde, uit te rollen maatregelen en voorschriften op het terrein van gezondheidszorg en openbare orde. De gemeente is daarmee volgend geworden.

3.1.1 Overzicht en categorisering steunmaatregelen

Het rijk heeft verschillende steunmaatregelen ingezet voor ondernemers, werkende en bedrijven. Bedrijven die omzet mislopen door coronamaatregelen konden gebruik maken van deze regelingen.

Afgesloten regelingen

- Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)
- Tijdelijke overbruggingsmaatregelen zelfstandig ondernemers (TONK)
- Tegemoetkoming Ondernemers Getroffen Sectoren COVID-19 (TOGS)
- Tegemoetkoming Vast Lasten (TVL) per kwartaal 2020, 2021
- Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) startende ondernemers Q1
- COL-regeling voor Start-ups en Scale-ups
- Qredits-uitstel voor aflossing rentekorting

Openstaande regelingen op 20 april 2022

- Tegemoetkoming Vaste Lasten (TVL) Q1 2022
- Informatie voor vaststelling NOW
- Informatie over NOW6
- Belastingmaatregelen
- Energiebelastingen
- Garantie Ondernemersfinanciering (GO-C)
- Borgstelling MKB-kredieten (BMKB)
- Klein Krediet Corona
- Qredits
- Regelingen landbouw-, tuinbouw- en visserijsector
- Regelingen culturele en creatieve sector
- Regelingen sportsector TOA
- Voucher kredietregeling (voucherfonds)

Op de website van de rijksoverheid staat het [Overzicht steun- en herstelpakket | Coronavirus: financiële regelingen | Rijksoverheid.nl](#). De website van de rijksoverheid veranderde bijna dagelijks.

3.1.2 Besluitvorming in crisistijd: veiligheidsregio en de tijdelijke wet noodmaatregelen Covid

Het is in de veiligheidsregio de praktijk om bij grote, complexe incidenten op te schalen binnen de GRIP-structuur. Deze structuur beschreef tot 2013 in vier fasen de organisatie van de

rampenbestrijding en crisisbeheersing binnen een veiligheidsregio. Begin 2013 zijn daar twee extra fasen aan toegevoegd, die betrekking hebben op bovenregionale incidenten.

Bij een complex incident moeten hulpverleners van de (monodisciplinaire) hulpverleningsdiensten (brandweer, politie, geneeskundige zorg en bevolkingszorg) vanuit hun dagelijkse werkzaamheden snel kunnen omschakelen naar één multidisciplinaire organisatie die de incidentbestrijding ter hand neemt.

In de GRIP-structuur wordt beschreven wanneer de in de Wet veiligheidsregio's en Besluit veiligheidsregio's genoemde teams zich formeren en hoe deze onderling samenwerken.

De GRIP-structuur is geen wettelijke regeling maar is opgenomen in de regionale crisisplannen van alle 25 veiligheidsregio's.

Regionaal De fasen GRIP 1 t/m GRIP 4

Deze hebben betrekking op de organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing door de hulpverleningsdiensten van de veiligheidsregio. Het hoogste opschalingsniveau, GRIP 4, daarbij is de bestrijding van een ramp of crisis die een effect heeft in meer dan één gemeente, maar beperkt blijft tot het grondgebied van één veiligheidsregio.

Bovenregionaal De fasen GRIP 5 en GRIP Rijk (6)

Wanneer sprake is van een ramp of crisis die zich uitstrekt over meer dan één veiligheidsregio, is er sprake van een GRIP 5. Opschaling naar GRIP 5 gebeurt uitsluitend als daartoe bestuurlijke noodzaak aanwezig is.

Als er sprake is van een crisis waarbij diverse ketens (lees: ministeries) betrokkenheid hebben, kan dat reden zijn om GRIP Rijk af te kondigen. Eenheid in verscheidenheid stelt aan GRIP Rijk de voorwaarde dat de "nationale veiligheid" in het geding moet zijn; de vitale belangen van de Staat of de samenleving worden zodanig bedreigd dat er sprake is van een (potentiële) maatschappelijke ontwrichting. De situatie dient dan zodanig te zijn dat deze vraagt om "sturing door het Rijk".

De Veiligheidsregio's konden in augustus 2020 bijvoorbeeld overgaan tot:

- De openingstijden van de horeca beperken;
- Gedragsmaatregelen invoeren zoals mondkapjesplicht op buitenlocaties;
- Locaties zoals een park of winkelcentrum sluiten;
- Parkeergelegenheden afsluiten, zoals een parkeerplaats bij het strand of stadscentrum;
- Publieks- en verkeersstromen in goede banen leiden op drukke plekken;
- Handhaven van de basisregels en toezien op de naleving van afspraken binnen sectoren;
- Grootschalige samenkomsten verbieden zoals publiek uit een voetbalstadion of bij trainingen weren.
- Weer strenger gaan handhaven als dit nodig blijkt.

De rol van de gemeenteraad is onderbelicht gebleven. De factsheet zoals gepubliceerd op de website van de Nederlandse Vereniging van Raadsleden laat zien dat de gemeenteraad wel invloed kan uitoefenen. [Corona en de rol van de gemeenteraad](#).

Lokale maatregelen	Taken Gemeenteraad
Lokale maatregelen, lokale uitvoering. Burgemeester is verantwoordelijk voor openbare orde en veiligheid.	Voert debat met de burgemeester over lokale afwegingen in de bestrijding van het Covid-19-virus. Bepaalt met burgemeester de precieze wijze van verantwoording; hiervoor zijn geen landelijke voorschriften.

Wethouder in de regel aanspreekbaar als portefeuillehouder voor uitvoering wet publieke gezondheid en voor de GGD.	Onderlinge verhoudingen zijn bepalend. Spreekt met burgemeester af hoe en op welke wijze hij regelmatig wordt bijgepraat. De burgemeester informeert proactief de raad over de uitoefening van zijn controlerende taak, geeft alle informatie als daar door de raad naar wordt gevraagd. Doel: • debat voeren over ontheffingen of de handhaving van de zorgplicht • dat de raad wensen uit de samenleving over de handhaving van de openbare orde aan de orde kan stellen. Mag altijd gemeentelijke verordeningen opstellen over het gebruik van de fysieke openbare ruimte (zolang dat niet in strijd is met de ministeriële regels van de coronawetgeving). Te denken valt aan: afsluiten van straten, gebieden en parken, het verplaatsen van markten en het verbieden van stadswandelingen, collectanten en straatartiesten vanwege het risico van oploop van te veel mensen dicht bijeen. Gemeenteraad kan vanuit eigenaarschap en/of opdrachtgeverschap vragen stellen aan het college/portefeuillehouder (sociaal domein, onderwijs en fysieke leefomgeving) en over uitvoering door gemeenschappelijke regelingen en verbonden partijen (GGD/Veiligheidsregio).
---	--

Op 11 maart 2020 heeft de voorzitter van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) besloten om de crisorganisatie op te schalen naar GRIP 4 (Gecoördineerde Regionale Incidentbestrijdingsprocedure) ter bestrijding van het coronavirus. De GRIP structuur is in het leven geroepen om de opschaling van de hulpverleningsdiensten ordentelijk te organiseren.

Alle andere veiligheidsregio's namen hetzelfde besluit. Op 15 maart 2020 heeft het kabinet ingrijpende maatregelen genomen om verdere verspreiding van het coronavirus te beperken.

De landelijke coronamaatregelen van de overheid en aanvullende regionale maatregelen waren van 16 maart tot 1 december 2020 formeel vastgelegd in de noodverordening. De burgemeesters van de veiligheidsregio Kennemerland hebben gezamenlijk deze maatregelen in een noodverordening vastgelegd. (Noodverordening COVID-19 VRK).

Sinds dinsdag 1 december 2020 vervangt de "[Tijdelijk wet Maatregelen COVID-19](#)" (coronawet) de noodverordeningen en aanwijzingsbesluiten die door de Veiligheidsregio Kennemerland zijn uitgegeven¹. De geldingsduur is verschillende keren verlengd. De Eerste Kamer heeft 17 mei het voorstel verworpen om de Tijdelijke wet maatregelen covid-19 voor een vijfde keer te verlengen. Daarmee is de wet niet meer van kracht.

3.1.3 Rol gemeenten bij het uitvoeren van landelijke coronamaatregelen

¹ Informatie afkomstig van website Veiligheidsregio Kennemerland

De gemeente heeft verschillende rollen gehad bij het uitvoeren van de landelijke coronamaatregelen. Dit heeft impact gehad op het gemeentelijk personeel en organisatie.

- Uitvoeren van de TOZO-regeling: het verstrekken van bijstand aan zelfstandigen.
- Uitvoeren van de TONK-regeling: de tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten zoals woonkosten. De regeling is gebaseerd op bijzondere bijstand.
- Verlenen van uitstel van betaling gemeentelijke belastingen
- Verdelen van het (lokale deel) landelijke steunpakket voor cultuur aan gemeentelijke cultuurstellingen.
- Uitbetalen van de bijdrage buitenschoolse opvang (bso) aan ouders die via de gemeente gebruik maken van de bso.
- Toezichthouden en handhaven van de landelijke maatregel “beperken groepsmaat” door BOA’s.

Daarnaast heeft corona impact gehad op uitvoering van jeugdzorg, Wmo, sport, afvalinzameling, beleidsterreinen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is. Jeugdzorg werd deels stopgezet, sporten mocht niet meer en de inwoners bestelden massaal online, waardoor er veel meer pakketjesafval was dan voorheen. In paragraaf

3.1.4 Overzicht steunpakketten voor gemeenten

De regering heeft in 2020 en 2021 in totaal 6 steunpakketten verstrekt aan gemeenten. De eerste drie in 2020 en de tweede drie in 2021.

De gemeenten zijn door het rijk over het doel van de steunpakketten en het geld dat ze daarvoor krijgen geïnformeerd met brieven en met de mei, september en decembercirculaires².

In juni 2020 werd het eerste compensatiepakket bekend gemaakt, in augustus 2020 is tot een aanvullend compensatie-pakket besloten. Beide compensatiepakketten zijn verwerkt in de septembercirculaire 2020. Het derde compensatiepakket is verwerkt in de decembercirculaire verwerkt.

Septembercirculaire 2020

Op 31 augustus 2020 heeft het kabinet de Tweede Kamer geïnformeerd over het tweede pakket aan maatregelen om gemeenten te compenseren voor de gevolgen van de coronacrisis.³ Het betreft de volgende maatregelen:

- Compensatie van misgelopen inkomsten uit precariobelasting (terrassen) en markt- en evenementenleges voor de periode tot 1 juni; € 20 miljoen in 2020.
- Aanvullende compensatie voor de periode van 1 juni tot en met 31 december voor het in stand houden van de lokale en regionale culturele infrastructuur; € 60 miljoen in 2020.
- Compensatie van extra uitgaven voor buurt- en dorpshuizen; € 17 miljoen in 2020.
- Compensatie voor extra toezichts- en handhavingstaken; € 50 miljoen in 2020.
- Compensatie voor het in stand houden van lokale vrijwilligersorganisaties jeugd, zoals scouting en speeltuinen; € 7,3 miljoen in 2020.
- Compensatie van extra kosten die gemaakt worden voor de organisatie van herindelingsverkiezingen 2020 en de Tweede Kamerverkiezingen 2021; in totaal € 30 miljoen.

² In de circulaire staat welke uitkeringen, zoals het gemeentefonds en nu ook de steunpakketten, de gemeenten krijgen van het rijk.

³ [Kamerstukken II 2020/21,35420, nr. 104](#)

- Aanvullende compensatie voor de periode van 1 juni tot en met 31 december voor het opvangen van de exploitatietekorten van de Sociale Werkbedrijven; € 50 miljoen in 2020.
- Incidenteel schrappen van de oploep van de opschalingskorting in 2020 en 2021; € 70 miljoen in 2020 en € 160 miljoen in 2021.
- In aanvulling op de reeds genomen compensatiemaatregelen voor inkomstenderving is € 100 miljoen gereserveerd voor nadere compensatie van gemeenten in 2020.

Decembercirculaire 2020

In deze circulaire is aandacht (en geld) voor de volgende coronasteunmaatregelen:

- Afrekening meerkosten 2020 Jeugdwet en Wmo 2015
- Extra kosten Tweede Kamerverkiezing
- Flankerend beleid:
 - o Flankerend beleid: re-integratie van bijstandsgerechtigden
 - o Flankerend beleid: gemeentelijk schuldenbeleid en bijzondere bijstand
 - o Flankerend beleid: Crisisdienstverlening
- Compensatie quarantainekosten
- Gevolgen van corona voor het welbevinden van jongeren (0-27 jaar)

Het aanvullend pakket compensatie medeoverheden december 2020 bevat een aantal afspraken over 2020, 2021 en 2022 die nog niet in de circulaire december 2020 konden worden verwerkt. Het betreffen de volgende onderwerpen:

- Inkomstenderving gemeente
- Afvalinzameling
- Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK)
- Perspectief Jeugd en jongeren
- Zwembaden en ijsbanen
- Toezicht en Handhaving
- De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

De bedragen die het rijk ter beschikking stelt zijn deels via het gemeentefonds verdeeld en deels via specifieke uitkeringen aan de individuele gemeente.

Meicirculaire 2021

In deze circulaire worden de volgende compensaties aangekondigd en /of bekrachtigd.

- Compensatie voor de extra kosten van GGD-en en veiligheidsregio's op basis van declaratie van de daadwerkelijke uitgaven.
- Compensatie voor de extra kosten voor Toezicht en Handhaving
- Compensatie voor de gedeelde inkomsten van 2020 op basis van het verschil tussen begrote inkomsten 2020 (gegevens begroting) en gerealiseerde inkomsten 2020 (gegevens jaarrekening). De compensatie betreft de volgende posten: toeristenbelasting, parkeerbelasting, terrasprecario- en reclamebelasting, marktgelden, evenementenleges, havengelden en kwijtschelding/ oninbaar verklaren lokale heffingen als gevolg van corona. Voor de leges geldt dat, wanneer er een groot verschil blijkt tussen begrote en gerealiseerde leges, dit nader zal worden bekeken.
- Middelen voor bijzondere bijstand, gemeentelijk schuldenbeleid, crisisdienstverlening, re-integratie, additionele impuls re-integratie, verkiezingen, jeugdpakket en de efficiencykorting.
- Op sommige terreinen zijn eerder al specifieke afspraken voor heel 2021 gemaakt.
- Reële compensatie voor de inkomstenderving over 2021
- Volledige compensatie voor de meerkosten van jeugd en Wmo

- Voor het derde kwartaal 2021 € 51,5 miljoen voor de regionale en lokale cultuur waarvan € 36,5 miljoen voor de instandhouding van de regionale en lokale culturele infrastructuur en € 15 miljoen ter compensatie voor de inkomstenderving van medeoverheden door onder andere het kwijtschelden van huren.

Decembercirculaire 2021

Deze circulaire betreft het 6^e compensatiepakket. Het rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor:

- Wmo-jeugd voor continuïteit zorg
- Derving inkomsten van de gemeente door Covid 19 in 2020
- Exploitatiekosten sociale werkplaatsen
- Lokale cultuursector
- Kosten gemeenteraadsverkiezingen

Buiten het gemeentefonds om zijn in 2020 en 2021 nog compensaties verstrekt in de vorm van specifieke uitkeringen, voor:

- Zwembaden en ijsbanen;
- Verlenging steun aan sportverenigingen;
- Toezicht en handhaving;
- Tozo 3 (tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers).

In de decembercirculaire 2021 zijn opnieuw middelen toegekend ter compensatie van de effecten die de coronacrisis meebrengt. Onder andere voor:

- Continuïteit van zorg;
- Lokaal cultuuraanbod;
- Opvangen exploitatietekorten sociale werkbedrijven;
- Gemeenteraadsverkiezingen (2022).

3.2 Regionale maatregelen

De provincie Noord-Holland heeft verschillende regelingen

- Wildopvangcentra die financiële schade hebben door corona konden in aanmerking komen voor eenmalige steun van de provincie Noord-Holland (juli 2021). In oktober zijn de subsidies toegekend aan 5 (niet Beverwijks) instellingen.
- In 2020 heeft de provincie een bedrag van 10 miljoen beschikbaar gesteld om de gevolgen van de coronacrisis voor de culturele sector te verzachten. Gemeenten en provincie hebben hun krachten gebundeld. In oktober 2020 was bekend welke aanvragen waren gehonoreerd.

Cultuurinstelling	Totaalbedrag	Waarvan 35% door gemeente
Kennemertheater	€ 43.000	€ 15.500
Centrum voor Kunsten	€ 21.940	€ 7.679
Young Art Festival	€ 28.500	€ 9.975

Het bedrag dat na de verdeling van 2020 over was is in 2021 verdeeld op basis van nieuwe voorstellen van de gemeenten. Beverwijkse instellingen hebben in 2021 geen aanvraag gedaan.

3.3 Lokale invulling van de coronamaatregelen

3.3.1 Omvang steunpakketten Beverwijk

Pakket	Circulaire	Bedrag	Bedrag totaal 2020 2021
1 ^e pakket	Aanvullende brief juni 2020	778.815,--	
2 ^e pakket	Septembecirculaire 2020	1.081.269,--	
3 ^e pakket	Decembecirculaire 2020	812.984,--	
			2.672.568,-- 2020
4 ^e pakket	Aanvullende brief maart 2021	579.136,--	
5 ^e pakket	Indicatie vijfde compensatiepakket meicirculaire 2021	135.770,--	
5 ^e pakket	Septembecirculaire 2021	884.017,--	
6 ^e pakket	Decembecirculaire 2021	390.530,--	
			1.853.683,-- 2021

3.3.2 Corona taskforce

Er is in eerste instantie een ambtelijk afstemmingsteam steunmaatregelen (C-20-05423) geformeerd. Op 27 oktober 2020 wordt het college per memo geadviseerd (C-20-26878) om een taskforce in te stellen. Doel daarvan is om structuur aan te brengen in de organisatie op het gebied van voorstellen inzake steunmaatregelen gerelateerd aan corona.

De bemensing is gelijk aan het afstemmingsteam.

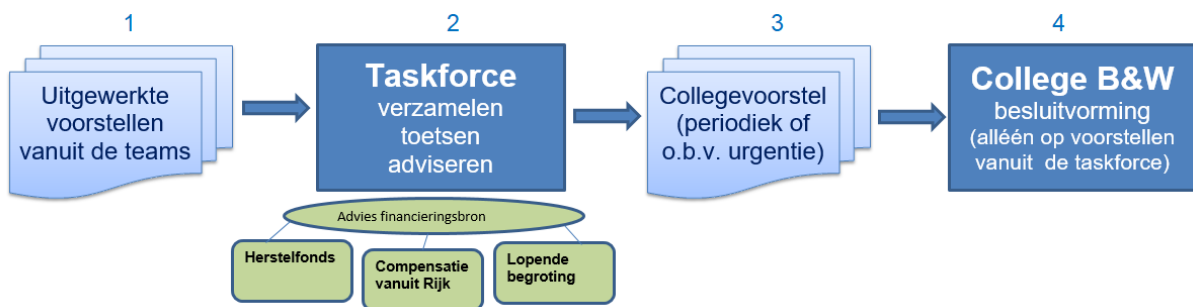
Samenstelling taskforce steunmaatregelen

- Strategisch manager
- Teammanager Ruimtelijk Beleid
- Teammanager Sociaal Beleid
- Concerncontroller
- Concernjurist
- Financieel beleidsadviseur

Doel van de taskforce

Activiteiten taskforce

- Ophalen van voorstellen binnen de organisatie.
- Toetsen of de voorstellen behandelbaar zijn voor aanbidding aan het college.
- Adviesrol richting het college.

De taskforce coördineert en ontvangt alle corona gerelateerde voorstellen en adviseert het college over de financiële impact en de financieringsbron.

3.3.3 Impact corona op gemeentelijke inkomsten en uitgaven

De gemeentelijke inkomsten en uitgaven zijn door de pandemie compleet anders geworden dan besloten bij de Programmabegroting 2020. Onderstaande tabel laat zien op welke onderdelen er lagere inkomsten en hogere uitgaven waren dan oorspronkelijk begroot.

Lagere inkomsten

Leges evenementen
Straat parkeren
Inkomsten burgerzaken
Havengelden
Eigen bijdrage Wmo en HbH
Huishouden
Toeristenbelasting
Parkeerboetes
Sluiting horeca

Hogere lasten

Kosten thuiswerken medewerkers
Afvalinzameling
Wmo en jeugdzorg
Kosten IJmond werkt!
Instroom werklozen
Subsidie aan culturele instellingen, sportvoorzieningen/ noodopvang kinderen ouders met cruciaal beroep.
Crisisteam
Toezicht en handhaving
Strand/ reddingsbrigades/ verkeersregelaars
Extra uren medewerkers
Tozo
Subsidies/ aanjaagregeling

3.3.4 Besluiten en brieven 2020

In 2020 en 2021 zijn door de gemeente Beverwijk verschillende besluiten genomen die betrekking hebben op de Covid 19 pandemie. In Bijlage 1 staat een overzicht van de collegebesluiten, een

overzicht van de uitgaande brieven aan de gemeenteraad en de raadsbesluiten. In bijlage 4 staat een overzicht van alle COVID gerelateerde informatie die naar de gemeenteraad is gestuurd.

Op 12 maart 2020 kondigt het kabinet de eerste coronamaatregelen aan. Vanaf dat moment gelden allerlei beperkende maatregelen en meerdere lockdowns. Het college neemt op 31 maart het eerste besluit.

31 maart 2020	Het college besluit (C-20-05429) om de volgende steunmaatregelen voor ondernemers per direct in te laten gaan: 1. Uitstel van betaling verlenen voor gemeentelijke belastingen & heffingen en verschuiven van de peildatum voor invorderingsrente tot 1 juli 2020; 2. Versneld betalen van facturen van ondernemers voor geleverde prestaties aan de gemeente tot 1 juli 2020; 3. Uitstel van betaling van debiteurenvorderingen verlenen tot 1 juli 2020; 4. Uitstel van betaling van huur- en pachttopbrengsten gemeentelijk vastgoed/gronden verlenen tot 1 juli 2020; 5. Het flexibel inzetten van de aanjaagregeling door ondernemers ruimte te bieden, binnen de kaders van de geldende verordening, om activiteiten op een andere manier of ander moment (in 2020) uit te voeren.⁴ Ad 5: Ondernemers kunnen in veel gevallen niet voldoen aan de beschikkingseisen. Het college kan de ondernemer ruimte bieden, binnen de kaders van de verordening, om activiteiten op een andere manier of ander moment (in 2020) uit te voeren. De ondernemer moet dan wel een gewijzigde aanvraag indienen welke het college beoordeeld. Het advies is deze ruimte te bieden en deze maatregel in te voeren. Dit betekent dat de gemeente bekend maakt dat ondernemers een aangepaste aanvraag kunnen doen die opnieuw beoordeeld wordt.
23 april 2020	De consequenties van de coronamaatregelen voor al verleende subsidies zijn in kaart gebracht (C-20-05433). Het college besluit in te stemmen met het voortzetten van de jaarlijkse subsidies aan de maatschappelijke en culturele organisaties, en binnen de wettelijke kaders flexibel en coulant om te gaan met prestatieafspraken, wanneer zij door de coronamaatregelen mogelijk niet alle activiteiten (ongewijzigd) kunnen uitvoeren.
23 april 2020	Nieuwe en al ingevoerde Steunmaatregelen (C-20-05451). Dit collegevoorstel bevat een overzicht van de naar aanleiding van het besluit van 25 maart ingezette maatregelen. Het college besluit tot het invoeren van 5 nieuwe maatregelen. Voorschot broodnood is dan al inwerking getreden (figuur 1).
18 mei 2020	De gemeenteraad is in de commissievergadering geïnformeerd over de financiële consequenties met de Financiële rapportage coronacrisis Financiële rapportage coronacrisis (UIT-20-49423).pdf. • Alle eerder benoemde steunmaatregelen zijn opgenomen in dit integraal overzicht. Van alle per heden bekende posten of regelingen met een financieel effect is één integraal overzicht gemaakt. • Het college denkt aan een herstellfonds dat steun kan bieden aan alle Beverwijkers en vraagt de commissie hierover om een zienswijze. Het advies van het college aan de commissie over de

⁴ Het effect op de begroting 2020 van deze regeling is 0 euro.

	ruimte voor een te vormen herstelfonds in relatie tot de bijbehorende risico's is in bijlage 3 opgenomen. Het versnellen van investeringen door de gemeente is een van de mogelijkheden om de lokale economie te stimuleren. Als denkrichting staan in bijlage 4 overige opties, voornamelijk bedoeld als discussiestuk.
9 juni 2020	Het college besluit (C-20-05520) om In te stemmen met het verlengen van de onderstaande steunmaatregelen voor organisaties tot 1 september 2020: • Uitstel van betaling verlenen voor gemeentelijke belastingen & heffingen en verschuiven van de peildatum voor invorderingsrente tot 1 september 2020; • Versneld betalen van facturen van ondernemers voor geleverde prestaties aan de gemeente; • Uitstel van betaling van debiteurenvorderingen verlenen; • Uitstel van betaling van huur- en pachtopbrengsten gemeentelijk vastgoed/gronden verlenen. Bij de ingekomen brieven van de raadsvergadering van 24 september 2020 is de gemeenteraad⁵ geïnformeerd met een collegebrief over de financiële consequenties van de corona voor de gemeente.
15 december 2020	Het college besluit (C-20-26926) om: • De steunmiddelen corona te besteden aan de doelen waarvoor het rijk deze beschikbaar heeft gesteld en in te zetten zoals in dit voorstel nader omschreven onder de kopjes 'inzet college'; • De middelen die het rijk bestemd heeft om coronaschade bij gesubsidieerde maatschappelijk organisaties te compenseren, te reserveren voor de door het rijk boogde en benoemde organisaties; • Uitstel van betaling van huur- en pachtopbrengsten gemeentelijk vastgoed/gronden en van contractuele verplichtingen jegens de gemeente te verlenen tot 1 juli 2021 in die gevallen waarin uitstel of afstel van betaling wordt gevraagd; • Niet ingezette steunmiddelen corona per 31 december 2020 met hetzelfde bestedingsdoel over te hevelen naar 2021 en dit te verwerken in de jaarrekening 2020. • Het rijk heeft een bedrag van € 1,486 miljoen ter beschikking gesteld aan Beverwijk voor steunmiddelen. Het doel van de steunmiddelen is een compensatie van financiële tekorten of gederfde opbrengsten van organisaties en de gemeente zelf. Het college heeft een 'taskforce steunmaatregelen' ingesteld. De taskforce voert de regie op toekenning steunmiddelen en voorstellen inzake het herstelfonds. De relatie met gemeentebegroting en de budgetregels is beschreven. • De middelen van het rijk ter grootte van € 1,486 mln zijn in de najaarsnota benoemd en begroot op programma 0 taakveld 0.8. Als blijkt dat door de gemeente gemaakte kosten hoger uitvallen dan het rijk compenseert dan worden deze ten laste van de algemene middelen gebracht. Het college

⁵ <https://beverwijk.bestuurlijkeinformatie.nl/Agenda/Document/cea1a685-afd2-4d94-ab8a-ba822ab8c3f2?documentId=54f2c451-3d85-4f13-ad84-22323d450966&agendaItemId=69ce69a0-35ff-47be-98e4-c4deab086a52>

	wordt door de ambtenaren geïnformeerd als blijkt dat de compensatie vanuit het rijk niet toereikend is. • Bij de jaarrekening 2020 wordt verantwoording afgelegd aan de raad over de daadwerkelijke besteding van de steunmiddelen vanuit het rijk. Het rijk heeft nauwelijks kaders meegegeven over hoe om te gaan met het verantwoorden van de (juridische en financiële) rechtmatigheid van de steunmiddelen. Dat vormt een risico bij de verantwoording van de besteding van de middelen achteraf. De middelen worden ingezet op basis van wat op moment van schrijven bekend is. • Het college besluit niet bestede steunmiddelen over te hevelen naar 2021. Het bestedingsdoel blijft dan gelijk. In de jaarrekening 2020 kan de voorgestelde budgetoverheveling worden opgenomen. Na goedkeuring van de jaarrekening 2020 door de raad zijn de middelen formeel beschikbaar in 2021. • In figuur 2 staat de tabel uit de collegenota waarin per categorie de compensatie vanuit het rijk is weergegeven. In de najaarsnota 2020 staat een gecomprimeerde tabel. In deze tabel staan de diverse steunmiddelen nader gespecificeerd.
--	--

Figuur 1 Overzicht uit collegenota

Maatregel		College of raadsbevoegdheid	Uitvoerbaar	Rechtmatig	Effect begroting 2020	Advies	Opmerkingen
1	Uitstel betaling gemeentelijke belastingen & heffingen	College	Ja	Ja		Ingevoerd	
2	Versneld betalen van facturen	College	Ja	Ja		Ingevoerd	
3	Later innen debiteurenvordering en	College	Ja	Ja		Ingevoerd	
4	Uitstellen van innen huur- en pacht opbrengsten	College	Ja	Ja		Ingevoerd	
5	Flexibel inzetten aanjaagregeling qua activiteiten en planning	College	Ja	Ja		Ingevoerd	
6	Verruiming BBZ mogelijkheden Landelijke regeling		Ja	Ja	€ 0	Landelijk ingevoerd	Gemeenten moeten voorschieten
7	Bevoorschotting zorginstellingen	College	10	10	€0	invoeren	
8	Bevoorschotting zorg gerelateerd regiovervoer	College	Ja	10	€0	Invoeren	
9	Noodfonds Broodnood opzetten	College	Ja		€0	Ingevoerd	
10	Uitstellen van inkoopaanbestedingen waar gewenst en mogelijk.	College	Ja			Invoeren	Per geval wordt getoetst op rechtmatigheid en mogelijk financieel effect.

Maatregel 7: De VNG heeft in afstemming met het Rijk en de zorginstellingen afgesproken dat gemeenten de jeugd- en Wmo-instellingen blijft financieren alsof de productie op een 'normale' manier doorgang vindt. Het college besluit het VNG-advies volgen en betalingen aan jeugd- en Wmo-instellingen continueren door bevoorschotting. Dit geldt voor zorg in natura en PGB's gerelateerde zorg.

Maatregel 8: Regiovervoerders vroegen om voorschotten van de gemeente die later verrekend worden met daadwerkelijk gereden kilometers. Deze hebben ze gekregen.

Maatregel 9: Broodnood is een voorschotregeling op bijstand voor burgers. Dit voorschot wordt door een versnelde procedure binnen drie werkdagen overgemaakt. Zodra er bijstand wordt toegekend wordt dit voorschot verrekend met de bijstand. Als men geen recht blijkt te hebben, dan wordt het voorschot teruggevorderd. Deze regeling heeft dus in beginsel geen effect op de begroting. Wel bestaat het risico op oninbaarheid van onterechte voorschotten.

Maatregel 10: Besloten is om inkoopcontracten te verlengen waar het kan en aan te besteden waar het moet.

Maatregel 11: Er is actief gehandeld door organisaties te verzoeken vergunningsaanvragen voor geannuleerde evenementen in te trekken. Hierdoor is voorkomen dat leges opgelegd zijn en hebben organisaties niet ten onterechte leges betaald. In drie gevallen waren al leges betaald. In totaal gaat het om een bedrag van circa € 1.000. Er wordt onderzocht op welke wijze deze organisaties gecompenseerd kunnen worden voor deze betaalde leges.

Figuur 2 Overzicht uit collegenota

In de collegenota van december '2020 staat dat in de najaarsnota 2020 de onderstaande tabel is opgenomen met daarin per categorie de compensatie vanuit het rijk. In de najaarsnota 2020 is een gecomprimeerde tabel. In de tabel hieronder staan de diverse steunmiddelen nader gespecificeerd.

Doelstelling	Per categorie door rijk in 2020 beschikbaar gesteld	Bedragen conform Najaarsnota
Participatie		€ 340.000
Participatie (t.b.v. sociale werkbedrijven)	€ 340.000	
2 Compensatie apparaatskosten en toezicht (intern), bestaande uit		€ 336.000
Apparaatskosten (vervallen opschalingskorting)		
Toezicht en handhaving	€ 165.000	
Extra kosten verkiezingen 2021	€ 116.000	
	€ 55.000	
3. Lokale culturele voorzieningen		€ 267.000
Lokale culturele voorzieningen	€ 267.000	
4 Compensatie inkomstenderving intern, bestaande uit:		€ 251.000
Precariobelasting en markt- en evenementenleges	€ 54.000	
Compensatie toeristen- en parkeerbelasting	€ 197.000	
5. Jeugdzorg en Wmo bestaande uit:		€ 174000
Inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg	€ 95.000	
Inhaalzorg en meerkosten Wmo 2015	€ 29.000	
Eigen bijdrage Wmo (abonnementstarief, compensatie)	€ 32.000	
inkomstenderving	€ 18.000	
Vrijwilligersorganisaties		
6. Welzijn, bestaande uit		€ 118.000
Buurt- & dorps huizen	€ 42.000	
Noodopvang kinderen van ouders met een cruciaal beroep	€ 58.000	
Compensatie ouderbijdragen peuteropvang	€ 18.000	
voorschoolse voorzieningen peuters		
Totaal		€ 1.486.000

3.3.5 Besluiten en brieven 2021

3 februari 2021	Het college stelt het beleidskader vast voor het verstrekken van steunmiddelen van het rijk aan een aantal categorieën gesubsidieerde maatschappelijke en culturele organisaties (C-20-26941). De gemeenteraad wordt hierover geïnformeerd met een collegebrief die is behandeld al ingekomen stukken van de raad van 4 maart 2021 (UIT-21-70339).
11 februari 2021	Brief van de IJmondiale wethouders Economische Zaken en Klimaat. In de brief wordt de minister opgeroepen om in gesprek te blijven met ondernemers en hen voldoende perspectief te bieden. De brief is ter kennisname aangeboden aan de gemeenteraad via de mail, d.d. 12 februari 2021.
18 mei 2021	In lijn met het besluit uit 2020 (C-20-05421) besluit het college om ook in 2021 flexibel om te gaan met de uitvoering van de aanjaagregeling door ondernemers de ruimte te bieden, binnen de kaders van de geldende verordening, om activiteiten op een andere manier of ander moment in 2021 uit te voeren (C-21-27087)
22 juni 2021	Het college besluit dat, omdat er huurders van gemeentelijke vastgoed zijn die moeilijkheden ervaren met het terugbetalen van achterstallige huren door inkomensterugval door corona in te stemmen met het opstellen van terugbetalingsregelingen in overleg met betrokken huurders van gemeentelijk vastgoed om achterstallige huurbedragen op een passende wijze te kunnen innen.
29 juni 2021	Het college besluit tot het verdelen van de beschikbare middelen voor 2021 zoals beschreven in onderstaande tabel. De gemeenteraad wordt geïnformeerd met een raadsbrief 'Inzet corona-steunmiddelen 3 ^e en 4 ^e tranche' (20 juni UIT-21-71950). Zie ook figuur 3.
30 september 2021	Raadsbrief 'Inzet corona-steunmiddelen 3 ^e en 4 ^e tranche' staat bij ingekomen brieven gemeenteraad
30 november 2021	Het college besluit op de nadere regels subsidie naleving controleplicht coronatoegangsbewijzen vast te stellen. Het kabinet besloot in 2021 de veiligheidsregio's een specifieke uitkering te verstrekken voor het ondersteunen van de naleving van de controleplicht van het coronatoegangsbewijs (CTB) op locaties waar dat nodig is in de periode van 22 september 2021 tot en met 31 december 2021. Het voorschot is verdeeld door de Veiligheidsregio onder de gemeenten op basis van aantal horecavestigingen. Het college van burgemeester en wethouders is bevoegd tot het stellen van nadere regels op grond van artikel 3, derde lid van de Algemene Subsidieverordening gemeente Beverwijk 2016, de Algemene Subsidieverordening gemeente Beverwijk 2016 in algemene zin en titel 4.2 Subsidies van de Algemene wet bestuursrecht, met name artikel 4:81.
23 december 2021	De gemeenteraad besluit de Verordening precariobelasting 2021 aan te passen. Er van rijkswege landelijke coronamaatregelen van kracht waren, waardoor er gedurende het jaar 2021 in bepaalde periodes een verbod gold voor het exploiteren van terrassen. Het college besluit om indien als gevolg van door de overheid gestelde coronamaatregelen het gebruik van de voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond ten behoeve van terrassen behorende bij ondernemingen zoals

	opgenomen in de tarieventabel precariobelasting 2021, onderdeel 8. Terrassen, in het geheel niet plaatsvindt of niet plaatsvindt naar de wezenlijke bedoeling van de betreffende voorwerpen, ontheffing kan worden verleend van de precariobelasting voor de periode dat die regelgeving van kracht is. De gewijzigde Precarioverordening gat met terugwerkende kracht in op 1 januari 2021.
--	--

Figuur 3 Uit collegenota

Het budget dat via het rijk beschikbaar is gekomen is al behoorlijk geoormerkt, maar de gemeente mag daarvan afwijken: er is geen bestedings- en verantwoordingsverplichting. Het college besluit om een groot deel van de budgetten in te zetten voor de door het rijk genoemde doelen en de resterende middelen nog even 'op de plank' te laten liggen, omdat er op dat moment nog niet goed duidelijk is waar het budget het hardste nodig is en hoe het ingezet zou moeten worden.

Doelstelling (x € 1.000)	Totaal	Ingezet	Beschikbaar
3e tranche steunmiddelen	812,9	100,4	712,5
Aanvullende pakket re-integratie	363,8		363,8
Gemeentelijke schuldenbeleid	105,6		105,6
Bijzondere bijstand	36,6		36,6
Continuïteit van zorg	50,0	50,0	
Compensatie quarantainekosten	10,1		10,1
Cultuurmiddelen	196,4		196,4
2e kamer-verkiezingen	50,4	50,4	
4e tranche steunmiddelen	582,8		582,8
Voorschoolse voorziening peuters	11,2		11,2
Perspectiefjeugdjongeren	99,2		99,2
Jongerenwerk jeugd	34,1		34,1
Mentale ondersteuning jeugd	28,4		28,4
Activiteiten en ontmoetingen Jeugd	19,8		19,8
Tonk	150,5		150,5
Extra begeleiding kwetsbare groepen	90,8		90,8
Bestrijden eenzaamheid ouderen	81,9		81,9
Afvalverwerking	66,9		66,9
Eindtotaal			

3.3.6 Besluiten en brieven 2022

In mei 2022 dient TIP Wijk aan Zee nog een verzoek in tot aanpassing van de geplande uitvoering van de subsidieaanvraag in de Aanjaagregeling Ondernemersklimaat 2022 en daarvoor wijzigen van de bestaande beschikking. Het verzoek hangt samen met de geldende coronamaatregelen in januari 2022 waardoor TIP Wijk aan Zee hun oorspronkelijke project niet conform aanvraag heeft kunnen uitvoeren. Het college heeft op 14 juni 2022 besloten om in te stemmen met het verzoek van TIP Wijk aan Zee om een deel van de voor 2022 toegekende middelen uit de Aanjaagregeling in te zetten als dekking voor een ander initiatief dat ook aansluit bij de doelstellingen van de Aanjaagregeling (C21-27484). Dit resulteerde in de gewijzigde subsidiebeschikking met nummer UIT-22-75988

3.3.7 Het coronaherstelfonds: initiatief van de gemeente

De gemeente heeft één eigen maatregel doorgevoerd: het Coronaherstelfonds.

Het Herstelfonds Beverwijk is een subsidieregeling om de lokale bedrijvigheid en samenleving te helpen herstellen van de gevolgen van de coronacrisis. Het gaat daarbij om het herstel van de lokale economie en het toerisme, herstel van werkgelegenheid, om- en bijscholing, en herstel van maatschappelijke sectoren (welzijn, cultuur en sport). En om daarvoor benodigde innovaties en aanpassingen van werkwijzen te stimuleren.

De gemeenteraad spreekt zich al in juni 2020 uit over het instellen van een eigen gemeentelijk coronaherstelfonds. De taskforce van de gemeente wordt gevraagd om dit initiatief verder uit te werken. Uit gesprekken blijkt dat dit gecompliceerd is. De belangrijkste complicerende factor bij de uitwerking is dat het rijk parallel hieraan steunregelingen invoert of aanpast. Dat maakt een doelmatige inzet van middelen uit het lokale herstelfonds lastiger. Het vraagt in ieder geval om een doorlopende afstemming en duidelijke afbakening tussen lokaal herstelfonds en rijks- (en provinciale) regelingen.

In het collegevoorstel C-20-26926 staat de voorlopige planning voor uitgaven m.b.t. het herstelfonds en voor uitgaven van de steunpakketten.

Collegevoorstel Steunmiddelen rijk	15-12-2020
Collegevoorstel Beleidskader Steunmiddelen rijk	half januari 2021
Collegevoorstel Beleidskader Herstelfonds	eind januari 2021
Bekendmaking aanvraagprocedure Herstelfonds	eind januari 2021
Indienen aanvragen Herstelfonds	februari 2021
Verdeling Steunmiddelen rijk gereed	half februari 2021
Kennisgeving toekenning gelden Herstelfonds	half maart 2021

De verwachting is dat half maart de middelen uit het herstelfonds kunnen worden toegekend.

Op 26 november 2020 neemt de gemeenteraad het besluit over het herstelfonds van € 1.000.000,- in te stellen. Bij de behandeling in de gemeenteraad worden twee moties aangenomen om te onderzoeken en mee te nemen in het Herstelfonds. Eén was het ontwikkelen van een tegoedbon, de andere het plaatsen van een openbaar toilet in het centrum.

Eind november wordt gestart met de uitwerking van het besluit.

Het college besluit op 20 april 2021 dat uitgaven voor het herstelfonds gedaan kunnen worden om de bestaande Subsidieverordening Beverwijk 2016. Daarvoor moeten wel nadere regels worden vastgesteld. Het vaststellen van nadere regels is conform is ex art. 3, lid 3 van de Algemene Subsidieverordening gemeente Beverwijk 2016 een bevoegdheid van het college. Met de nadere regels kunnen initiatieven goed worden beoordeeld, afgewogen en beschikt. Activiteiten gericht op herstel kunnen in gang worden gezet.

Het college besluit 20 april om eerst de gemeenteraad te consulteren voordat ze de nadere regels vaststelt. Het college stuurt daarvoor een brief

Het college neemt daarna op 30 april 2021 het definitieve besluit over de nadere regels. De nadere regels zijn:

- De plafonds per categorie als volgt vast te stellen:
 - Omscholen: € 100.000,
 - Innoveren en verbinden: € 450.000,
 - Aanjagen en promoten: € 250.000,
 - Co-financieren: € 67.000,
 - Aanvullende maatregelen: € 100.000;
- De aanvraagtermijn voor het Herstelfonds van vier weken in te laten gaan op 10 mei 2021;
- Subsidieaanvragen kunnen alleen digitaal, via een daarvoor ter beschikking te stellen online aanvraagformulier worden ingediend.

De ondernemingen en instellingen kunnen hun aanvragen voor het herstellfonds indienen van 10 mei tot 6 juni 2021.

De taskforce heeft alle 53 aanvragen beoordeeld en er 24 gehonoreerd.

Met de Raadsbrief Beslissing op aanvragen Herstelfonds Beverwijk (UIT-21-72406) bij de ingekomen stukken bij de raadsvergadering van 21 september 2021 wordt de gemeenteraad geïnformeerd welke projecten zijn gehonoreerd en hoeveel subsidie wordt toegekend en welke zijn afgewezen en de motivatie waarom.

Met Raadsbrief voorstel acties ten bate communicatie herstellfonds (UIT-21-73940).

bij de ingekomen stukken van de raadsvergadering van 23 december 2021 wordt de gemeenteraad geïnformeerd dat de collegeleden en raadsleden verschillende projecten gaan bezoeken.

Op 11 januari 2022 is voor de gemeenteraad op verzoek een expertmeeting georganiseerd waarin een ambtelijke mondelinge toelichting is gegeven over de aanpak en het proces van het herstellfonds en de uiteindelijke verdeling van de middelen.

3.3.8 Collegebesluit met betrekking tot Informatievoorziening aan de gemeenteraad

Het college beslist aan de hand van het memo van 27 oktober 2020 (C-20-26878) in oktober het volgende:

De raad wordt achteraf geïnformeerd over de door het college goedgekeurde voorstellen. Na afloop van elk kwartaal ontvangt de raad een rapportage over de voortgang, zowel financieel als inhoudelijk. Naast deze informatieve rapportages (via een raadsbrief) wordt er ook in de reguliere rapportages binnen de P&C-cyclus gerapporteerd.

“De steunmaatregelen vanuit het Rijk zijn via het vaststellen van de najaarsnota op één taakveld begroot. De kosten behorend bij de door het college goedgekeurde steunmaatregelen worden verantwoord op de daarbij behorende taakvelden. Deze werkwijze resulteert in verschillen op taakveldniveau tussen de begroting en realisatie welke tot uiting komen in de jaarrekening 2020. Op het moment dat de jaarrekening wordt vastgesteld door de raad, stemt de raad in met deze verschuivingen binnen de taakvelden. In de jaarrekening wordt een separaat overzicht opgenomen dat bovengenoemde werkwijze inzichtelijk maakt.”

3.3.9 Besluitvorming in de PenC cyclus

De middelen uit de steunpakketten zijn vanaf het begin ondergebracht bij programma 0 taakveld 0.8 van de begroting. Daarmee is er een overzicht van inkomsten en uitgaven op één plaats.

Het college heeft besloten om de middelen voor een groot deel meteen in te zetten voor de doelen waarvoor ze bestemd zijn, onder voorbehoud van het vaststellen van de financiële kaders door de raad.

Vanaf de Voorjaarsnota 2020⁶ is in de P&C producten aandacht voor de effecten en de risico's die corona met zich meebrengt.

3.3.9.1 Voorjaarsnota 2020

De Voorjaarsnota 2020 is beleidsarm. In de Voorjaarsnota staat:

7 Impact Corona

De Coronacrisis heeft voor de gemeente diverse financieel nadelige consequenties.

Enerzijds raakt dit in beginsel het resultaat als gevolg van niet begrote kosten en verwachte lagere inkomsten (bijv. vanuit parkeeropbrengsten). Het kabinet heeft aangegeven dat gemeenten er niet op achteruit mogen gaan en dat er een reële compensatie komt voor de kosten en inkomstenderving van gemeenten¹. De VNG geeft aan dat er in mei nader bestuurlijk overleg volgt met het kabinet over de compensatie van de kosten van de Coronacrisis.

Anderzijds tasten de tot op heden bekende maatregelen voor ondernemers ook de liquiditeitspositie van de gemeente aan. Hiervan heeft de Tozo-regeling de grootste impact op de liquiditeit. Hoewel het Rijk de uitkerings- en uitvoeringskosten in het kader van de Tozo volledig vergoedt¹, dienen gemeenten dit gedeeltelijk voor te financieren.

Financiële consequenties

De financieel nadelige effecten van deze crisis op het resultaat zijn nog niet goed in te schatten. Daarom staat deze post op PM.

3.3.9.2 Najaarsnota 2020

Onderstaand overzicht komt uit de Najaarsnota 2020. Het geeft inzicht in het verwachte negatief financieel effect.

Financiële impact corona voor de gemeente in 2020 (bedragen x € 1.000)	Compensatie vanuit het Rijk	Verwacht negatief financieel effect
Participatie	340	258
Compensatie apparaatkosten & toezicht	336	283
Lokale culturele voorzieningen	267	100
Compensatie inkomstenderving	251	532
Jeugd & WMO	173	125
Welzijn	118	PM
Overig	0	130
(Mogelijk) nieuwe steunpakketten *	PM	PM
TOTAAL	1.486	1.428 **

Er is een toelichting bijgevoegd.

⁶ https://www.beverwijk.nl/flysystem/media/voorjaarsnota_2020.pdf

* Het is mogelijk dat er in 2020 opnieuw steun vanuit het Rijk volgt. Eind september werd bekend dat het Rijk een financiële impuls overweegt voor 'van werk, naar werk' en armoedebestrijding. Gemeenten zouden volgens dit bericht ook een deel van de vrij te maken middelen ontvangen.

** Het verwacht negatief financieel effect voor de gemeente als gevolg van corona is op basis van deze doorkijk minimaal € 1,4 mln. Dit betekent dat de compensatie vanuit het Rijk volgens de huidige inzichten volledig nodig is.

Omdat nog niet exact bekend is wat de omvang per onderdeel gaat worden, is de compensatie vanuit het Rijk voor een gelijk bedrag aan de lastenzijde centraal verwerkt (taakveld 0.8). Het financieel effect voor deze najaarsnota is daardoor per saldo nihil.

Bij de jaarrekening volgt een nadere toelichting over de financiële impact van corona op basis van de werkelijk gerealiseerde cijfers.

3.3.9.3 Programmabegroting 2021

De bestuurlijke hoofdlijnen van de Programmabegroting 2021 begint met een beschouwing over corona. De alinea eindigt met de zin: "De rijksoverheid biedt de gemeenten financiële steun, maar vooralsnog is de toegezegde compensatie lang niet toereikend."

In de programmabegroting 2021 is in vrijwel alle programma's aandacht voor de effecten en de risico's van corona op begroting.

3.3.9.4 Voorjaarsnota 2021

Ook in de Voorjaarsnota 2021 is ruime aandacht voor de impact van Corona.

2a Compensatiepakket (4^e) coronacrisis

Gemeenten ervaren onverminderd de financiële gevolgen van de coronacrisis. Het kabinet wil gemeenten en de andere medeoverheden in deze moeilijke en financieel onzekere tijden blijven ondersteunen.

Na het verschijnen van de decembercirculaire gemeentefonds 2020 heeft het kabinet de afgelopen tijd aanvullende maatregelen genomen ter compensatie van de financiële gevolgen van de coronacrisis. Dit is eind maart jl. met een brief kenbaar gemaakt aan de gemeenten.

In dit compensatiepakket zijn middelen beschikbaar gesteld voor:

- Regeling Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK).
- Extra begeleiding kwetsbare groepen.
- Bestrijden eenzaamheid ouderen
- Afvalverwerking
- Perspectief Jeugd en Jongeren
- Jongerenwerk jeugd
- Mentale ondersteuning jeugd
- Activiteiten en ontmoetingen jeugd
- DU Voorschoolse voorziening peuters

Er volgt nog extra compensatie voor inkomstenderving, dit is doorgeschoven naar de meicirculaire.

3.3.9.5 Jaarstukken 2020

In de jaarstukken 2020 is, naast de verplichte paragrafen, een aparte paragraaf COVID-19. Hierin verantwoordt het college zich over de corona gerelateerde inkomsten en uitgaven. Onderstaand

overzocht komt uit Jaarrekening 2020.

n 193

Doelstelling (x € 1.000)	Beschikbaar	2020	Overhevelen 2021
Participatie:	340,0	258,2	81,8
Participatie (t.b.v. sociale werkbedrijven)	340,0	258,2	81,8
Compensatie apparaatskosten en toezicht (intern), bestaande uit:	336,0	281,0	55,0
Apparaatskosten (vervallen opschalingskorting)	165,0	165,0	0,0
Toezicht en handhaving	116,0	116,0	0,0
Extra kosten verkiezingen 2021	55,0	0,0	55,0
Lokale culturele voorzieningen	267,0	0,0	267,0
Lokale culturele voorzieningen	267,0	0,0	267,0
Compensatie inkomstenderving (intern), bestaande uit:	251,0	251,0	0,0
Precariobelasting en markt- en evenementenleges	54,0	54,0	0,0
Compensatie toeristen- en parkeerbelasting	197,0	197,0	0,0
Jeugdzorg en Wmo bestaande uit:	174,0	156,0	18,0
Inhaalzorg en meerkosten Jeugdzorg	95,0	95,0	0,0
Inhaalzorg en meerkosten Wmo 2015	29,0	29,0	0,0
Eigen bijdrage Wmo (abonnementstarief, compensatie inkomstenderving)	32,0	32,0	0,0
Vrijwilligersorganisaties jeugd	18,0	0,0	18,0
Welzijn, bestaande uit	118,0	43,7	74,3
Buurt- & dorps huizen	42,0	0,0	42,0
Noodopvang kinderen van ouders met een cruciaal beroep	58,0	43,7	14,3
Compensatie ouderbijdragen peuteropvang (voorschoolse voorziening peuters)	18,0	0,0	18,0
3e tranche steunmiddelen	187,0	50,0	137,0
Aanvullende pakket re-integratie	80,3	0,0	80,3
Gemeentelijke schuldenbeleid	34,6	0,0	34,6
Bijzondere bijstand	12,0	0,0	12,0
Continuïteit van zorg	50,0	50,0	0,0
Compensatie quarantainekosten	10,1	0,0	10,1
Eindtotaal	1.673,0	1.039,8	633,2

In totaal is € 1.040 dzd toegekend aan 2020, het restant van €633 dzd wordt middels het voorstel budgetoverheveling en resultaatbestemming overgeheveld naar 2021. Het bedrag dat is benut in 2020 komt ten goede van participatie, compensatie apparaatskosten en toezicht & handhaving, jeugdzorg en Wmo, compensatie inkomstenderving en welzijn. Het resterende deel voor 2021 komt ten goede van participatie, extra kosten verkiezingen, lokale culturele voorzieningen, vrijwilligersorganisaties jeugd en welzijn.

3.3.9.6 Najaarsnota 2021

In de najaarsnota 2021 staat dat de raad met UIT-21-71972 (20 juni 2021 is geïnformeerd over de financiële effecten van de meicirculaire 2021. Bij de schriftelijke beantwoording van de financiële stukken (UIT-21-72238) zat de rectificatie van het effect op van de meicirculaire.

Er is specifiek aandacht voor:

- Coronacompensatie Afval
€ 67 duizend als compensatie voor de hogere kosten afvalinzameling 2020. In 2020 zijn de lasten gedekt uit de bestemmingsreserve Afval. De compensatie is toegevoegd aan deze bestemmingsreserve.
- Beschikkingen herstellfonds
Tussen 10 mei en 6 juni 2021 zijn 53 aanvragen gedaan. Er zijn 24 aanvragen gehonoreerd voor een totaalbedrag van € 898 dzd.
- Uit het NPO is in 2021 € 133 dzd ontvangen voor herstel van het onderwijs na corona. Voor deze middelen is een bestedingsplicht en zijn daarom budgettair neutraal begroot.
- De werkelijke inkomsten straatparkeren blijven achter bij de begroting 2021. Het parkeerfonds.
- Corona steunpakket
 - Een aanvulling voor Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK);
 - Extra middelen voor re-integratie dienstverlening aan bijstandsgerechtigden;
 - Extra middelen voor gemeentelijk schuldenbeleid en bijzondere bijstand;
 - Lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen
- De gemeente Beverwijk heeft de “Specifieke uitkering Tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving” aangevraagd bij het Ministerie van Justitie & Veiligheid. Het betreft een tijdelijke regeling tot 1 oktober 2021 bedoelt voor de inzet van toezicht & handhaving, specifiek gericht op de naleving van de Covid-19 maatregelen.
Het aangevraagde bedrag is gebruikt voor:
 - Inzet “strandhosts” die zich in de zomer hebben beziggehouden met de naleving van de veilige afstandsnorm (1,5 meter) bij de strandopgangen op drukke dagen en incidenteel op de weekmarkt;
 - Inzet twee fte handhaving voor toezicht & handhaving op de naleving van de Covid-19 maatregelen, ter tijdelijke versterking van het team.

Financiële consequenties

2021: €55 dzd voordeel

- In de periode van covid-19 is het aantal omgevingswet vergunningaanvragen sterk gestegen. Om deze binnen de termijnen af te kunnen handelen is inhuur nodig gebleken.
- Het verplicht anders moeten werken heeft mede de werkdruk verhoogd. Deze factoren bij elkaar heeft ook geleid tot uitval van medewerkers. Voor deze ziektevervanging heeft ook inhuur plaatsgevonden. Tegelijkertijd is expertise ingezet om een eenduidige werkwijze te ontwikkelen en de werkprocessen robuust in te richten om in de toekomst conform de omgevingswet hybride te kunnen werken. De marktwerking heeft invloed op de tarieven waardoor de inhuurkosten hoog zijn.

Financiële consequenties

2021: €236 dzd nadeel

3.3.9.7 Programmabegroting 2022

In de Programmabegroting 2022 komt Corona bij verschillende programma's aan bod. Aandacht voor corona is nu ingebed in de reguliere begroting.

3.3.9.8 Parkeren

Er is in alle financiële producten veel aandacht (en ruimte) voor de financiële consequenties van de tegenvallende parkeerinkomsten.

3.3.10 Toezichthouden en handhaven door gemeente

De gemeente was verantwoordelijk voor het toezicht en handhaven van het Covid- beleid van de veiligheidsregio en voor het toezicht en de handhaving van de maatregelen uit de noodwet. Gemeentelijke handhavers hielden toezicht, voerden controles uit en indien nodig werd er handhavend opgetreden door middel van een boete (strafrechtelijk) en/of een last onder bestuursdwang (bestuursrechtelijk).

De regionale handhavingsstrategie (gemeentelijke handhaving, politie en het openbaar ministerie) is regionaal afgestemd met als doel een zo veel mogelijk consistent beleid te voeren terwijl er voor individuele gemeenten ruimte was voor lokaal maatwerk. Deze regionale handhavingsstrategie is zowel bestuurlijk (in het Regionaal Beraad) als operationeel afgestemd.

3.3.11 Beleid terrassen

Op **23 juni 2020** besluit het college uitbreiding van terrassen mogelijk te maken tot 1 oktober 2020. Het is een gedoogbesluit wat in beginsel vervalt maar eventueel verlengd kan worden. **Op 29 september 2020** wordt het verlengd tot 1 december.

Op **11 mei 2021** besluit het college om de Beleidsregel "Tijdelijke uitbreiding horecaterrassen" te verlengen tot 1 september 2021. Het college besluit dan ook dat voor de tijdelijke terrasuitbreidingen waarbij klachten binnenkomen, maatwerk te leveren. De laatste verlenging is van september 2021. Daarin staat ook dat indien een overkapping en/ of heater gewenst is, de ondernemers dit eerst moeten aanvragen. Deze aanvragen worden dan getoetst in het kader van openbare orde en (verkeers-)veiligheid.

Naast de uitbreiding van de terrassen als terrassen weer warden toegestaan, zijn de terrassen ook verschillende periodes gesloten geweest. De Precarioverordening 2021 voorzag er niet in dat er geen precario geheven werd voor de periodes dat het exploiteren van een terras verboden was.

Op **23 december 2021** heeft de gemeenteraad besloten de verordening daarop aan te passen. In de verordening is een extra artikel 9a opgenomen:

Artikel 9A Ontheffing wegens coronamaatregelen

1.

Indien als gevolg van door de overheid gestelde coronamaatregelen het gebruik van de voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond ten behoeve van terrassen behorende bij ondernemingen zoals opgenomen in de tarieventabel precariobelasting 2021, onderdeel 8. Terrassen, in het geheel niet plaatsvindt of niet plaatsvindt naar de wezenlijke bedoeling van de betreffende voorwerpen, kan ontheffing worden verleend van de precariobelasting voor de periode dat die regelgeving van kracht is.

2.

Bij toepassing van het eerste lid wordt de hoogte van de precariobelasting als volgt berekend: De hoogte van de precariobelasting die onder normale toepassing van deze verordening zou worden opgelegd wordt verminderd met de hoogte van de precariobelasting zoals deze geheven zou worden in de eerste lid bedoelde periode.

3.4 Corona-impactmeter

De impact van corona in de regio wordt door een regionale monitorgroep bijgehouden. Beverwijk neemt deel aan deze regionale monitorgroep. De Corona Impactmonitors zijn ter kennisname naar de gemeenteraad gestuurd.

Het doel van deze Regionale Corona Impact Monitor is om een beeld te geven van de impact van de coronacrisis in de gemeenten in de regio. Deze monitor is een aanvulling op andere corona gerelateerde informatie die de gemeenteraad ontvangt.

De monitor biedt ruim inzicht in de gevolgen van corona op tal van terreinen. Dit tweede overzicht van 2020 bevat de cijfers tot en met september 2020.

3.5 Budgetrecht van de raad

de jaarrekening vast. Bij de jaarrekening legt het college verantwoording af over de besteding van budgetten en het gevoerde beleid. Voor de controle van de jaarrekening wijst de gemeenteraad een accountant aan. De gemeenteraad kan niet alleen bepalen wat het budget voor elk programma in de programmabegroting is, maar kan ook van onderdelen van elk programma maximale budgetten aangeven, en die budgetten van de onderdelen verhogen of verlagen.

3.6 Advies rijksoverheid over verantwoording van de rijksmiddelen

De financiële effecten van de coronacrisis hebben zowel betrekking op de jaarrekening als begroting. De extra/onvoorziene baten en lasten als gevolg van de coronacrisis moeten conform het baten en lasten stelsel in de begroting en jaarrekening verwerkt en toegelicht worden bij de betreffende posten in de jaarrekening. Er kan voor gekozen worden om in de jaarstukken een extra paragraaf toe te voegen en daarin een integraal beeld van de corona effecten als een dwarsdoorsnede door de programma's en overzichten heen. Ook elders in de jaarstukken zou een dergelijk overzicht kunnen worden opgenomen. Het is echter ook mogelijk om een separaat document voor de raad te maken waarin uitgebreider/dieper ingegaan wordt op de corona effecten.

De (rijks-) **commissie besluit begroten en verantwoording** heeft aangegeven dat het 1e t/m 3e steunpakket verwerkt moet worden in de jaarrekening 2020. Alsnog niet alles is verwerkt, om welke reden ook, dan moet dit in de jaarrekening 2021 verwerkt worden.

De bedragen uit de decembercirculaire 2021 en het 4e t/m 6e steunpakket moeten in de jaarrekening 2021 worden verwerkt. Over eventuele aanvullende compensatie over 2021 is nog onvoldoende bekend en dit mag dan ook niet verwerkt worden in de jaarrekening 2021.

Voor verwerking van het coronacompensatiepakket 2021 in de jaarrekening 2021 gelden dezelfde uitgangspunten. Dat betekent dat de gemeente in de jaarrekening 2021 moeten verwerken wat zij daadwerkelijk toegezegd hebben gekregen o.a. via de circulaire van het gemeentefonds en de steunpakketten.

Programmabegroting 2020

Op het moment van vaststellen van de programmabegroting 2020 was er nog geen sprake van corona.

Programmabegroting 2021

Op het moment van vaststellen van de programmabegroting 2021 was er nog steeds sprake van corona.

3.7 Betrokkenheid van de gemeenteraad bij de besluitvorming over de coronamaatregelen

Het college besluit op advies van de taskforce om de raad achteraf te informeren over de door het college goedgekeurde voorstellen. Dit advies is niet nader uitgewerkt. De pandemie is dan al ruim 6 maanden gaande. Het streven is dat de raad elk kwartaal een rapportage over de financiële en inhoudelijke voortgang krijgt.

- De raad heeft 4 voortgangsbrieven ontvangen (mei 2020, september 2020, februari 2021 en juni 2021).
- Daarnaast heeft de raad de PenC stukken vastgesteld waarin ook de nodige informatie over corona is opgenomen.
- De gemeenteraad heeft 1 besluit genomen: de raad heeft de Verordening precariobelasting 2021 vastgesteld.
- De gemeenteraad neemt op 26 november 2020 het besluit om het herstelfonds van € 1.000.000,- in te stellen. Het college beslist op 30 april 2021 over de toekenning van de subsidies nadat de raad geraadpleegd is.

Er is niet voor gekozen om de gemeenteraad vooraf te vragen of ze wilden instemmen met deze werkwijze. Uit de documenten blijkt niet dat de raad is geraadpleegd met betrekking tot handhaving, beleid, zoals terrassen beleid en het doen van uitgaven met uitzondering van uitgaven uit het herstelfonds.

Er zijn door raadsleden sporadisch mondelinge vragen gesteld naar aanleiding van de raadsbrieven met het onderwerp voortgang coronamaatregelen.

3.8 Hoe heeft de gemeenteraad het proces ervaren

Om deze vraag te beantwoorden zijn de raadsleden die ook in de vorige periode in de gemeenteraad zaten gevraagd om mee te doen met het onderzoek. Dit waren uiteindelijk 5 raadsleden die allen aan het onderzoek hebben meegewerkt. In deze paragraaf staat een samenvatting van hun beleving.

Op welke wijze bent u (uw fractie) betrokken bij de coronamaatregelen die door het college zijn genomen tijdens de coronacrisis? Heeft uw het gevoel dat u hierdoor uw controlerende taak voldoende hebt kunnen uitoefenen?

TH	KU	PW	CH	BG
Digitaal vergaderen: voor veiligheid: leverde telkens veel discussie op in de raad	De Burgemeester hield de fractievoorzitters op de hoogte via een app. Dat was eenrichtingsverkeer (zenden), vragen die daarop gesteld werden, werden niet beantwoord.	De burgemeester informeerde de raad over de inzet op handhaving van de landelijke De handhavingsinzet kreeg andere prioriteiten. De raad is hierover alleen geïnformeerd.	De raadsleden zijn onvoldoende betrokken.	De raad is goed door het college geïnformeerd. tijdig en waar zij het nodig geacht hebben als raad ook de vragen konden stellen en hier antwoord op kregen.
		De raad is	Er heeft veel	De raad kon

		meegenomen in de uitwerking van het coronaherstelfonds en heeft uiteindelijk besluit genomen.	afstemming plaatsgevonden in het seniorenconvent .	vragen stellen die werden beantwoord.
		De raad heeft zijn controlerende rol goed kunnen uitoefenen. Zijn kaderstellende rol niet. Bij de verschuiving van de handhavingsprioriteiten heeft de burgemeester een beslissing genomen waarin de raad niet aan de voorkant is meegenomen.	De raad is periodiek geïnformeerd door een memo/brief/mail met de stand van zaken. Daarmee zijn we als raad goed geïnformeerd.	Digitaal werken was vooral in het begin een probleem.
			Raadsleden hebben niet geklaagd over de gevolgde werkwijze.	

Is volgens u bij de besluitvorming over de coronamaatregelen de gemeenteraad als geheel voldoende in staat gesteld haar kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol uit te oefenen? Waaruit is u dat gebleken?

TH	KU	PW	CH	BG
Geen invloed	Er was sprake van een grip 4 situatie. Daarbij staat de raad buiten spel. Er was geen ruimte voor debat, uitwisseling van ideeën e.d.	Controlerende rol kon ingevuld worden.	In het seniorenconvent is de behoefte ontstaan aan een coronaherstelfonds. Deze	De gemeente streefde de schade te beperken.
Regelmatig geïnformeerd	Er konden geen vragen gesteld worden. Vragen werden niet beantwoord.	Kaderstellende rol kan niet ingevuld worden.	De raad kon zijn controlerende rol uitoefenen. In het seniorenconvent werden de kaderstellende zaken besproken.	Er was een uitwisseling van gedachten met het college. Bij afwijkingen kreeg de raad voldoende gemotiveerde antwoorden. voor de uitvoering
Informatie was voldongen feit	Corona werd politiek. Als 1 raadslid zich niet comfortabel voelde bij fysiek			De plannen van aanpak zijn in de raad geweest

	vergaderen werd digitaal vergaderd. Digitale vergaderingen geven en andersoortig debat. Dat kan handig zijn.			
Inbreng raad werd niet gevraagd	De Veiligheidsregio had veel macht, maar kon niet ter verantwoording geroepen worden.			De raad heeft voldoende sturing kunnen geven.
Raad was zoekende in deze periode. Miste vooral betrokkenheid bij het onderwerp	In 2020 is in de p&c cyclus duidelijk inzichtelijk gemaakt wat aan corona toe te wijden is. In 2021 was dat niet meer het geval.			Raad en college zochten naar een goede werkwijze met aandacht voor de verschillende belangen.
De Veiligheidsregio heeft een goede en noodzakelijke rol gespeeld	Er is een expertmeeting geweest. Vooral zenden.			Coronaherstelfonds is initiatief van de gemeenteraad.

Wilt u zelf iets toevoegen over het onderwerp wat volgens u ook aandacht behoeft in het kader van de uw controlerende rol gedurende de coronacrisis?

Welke concrete interventies zouden helpen om uw rol als gemeenteraad in een soort gelijke crisissituatie goed te kunnen blijven doen?

TH	KU	PW	CH	BG
<i>De drie zaken waar aandacht voor moet zijn in de toekomst:</i> Haal de mening van de raad op. Ook richting de Veiligheidsregio. Stel steeds de vraag of de raad kan besluiten (zeker als het lokale besluitvorming is). Zorg voor betrokkenheid van de raad. We hebben een voorbeeldfunctie: safety first.	De drie zaken waar aandacht voor moet zijn in de toekomst: Geen maandenlange grip situatie Een beter verantwoordingsmechanisme Betere sociale infrastructuur voor de raad	De raad moet in stelling worden gebracht als het een bevoegdheid van de raad betreft.	Bij een crisis is snel handelen het belangrijkste. Politieke discussies kunnen beperkend werken. In een crisis is de grens dun en eigenlijk een dilemma.	

	organiseren.			
	De veiligheidsregio neemt slechts enkele besluiten. Voor alle andere besluiten is er de raad.			

Uit de interviews komt naar voren dat:

- De raad regelmatig werd geïnformeerd.
- De raad daarmee zijn controlerende taak kon uitoefenen.
- Belangrijke kaderstellende zaken werden besproken in het seniorenconvent. Dit bestaat uit de fractievoorzitters en de burgemeester. Van deze bijeenkomsten worden nooit verslagen gemaakt.
- De raad als raad zijn kaderstellende rol niet heeft kunnen uitoefenen.
- Digitaal vergaderen het debat bemoeilijkt heeft.
- Het coronaherstelfonds is bedacht in het seniorenconvent. De raad heeft besloten om hiervoor 1 miljoen beschikbaar te stellen en de randvoorwaarden waaronder het uitgegeven kon worden.

Bijlage 1 Documenten en gesprekspartners

Collegebesluit	Datum	Onderwerp	Behandeling in raad
C-20-05423	25 maart 2020	Instellen afstemmingsteam steunmaatregelen	Nee
C-20-05429	31 maart 2020	Eerste advies steunmaatregelen	Nee
C-20-05445	2 april 2020	Memo broodnood college neemt kennis van de inhoud	Nee
C-20-05433	23 april 2020	Subsidies in relatie tot coronacrisis	Nee
C-20-05451	23 april 2020	Tweede advies steunmaatregelen	Nee
C-20-05520	9 juni 2020	Derde advies steunmaatregelen	Nee
	23 juni 2020	Uitbreiding van terrassen mogelijk te maken tot 1 oktober 2020	Nee
C-20-26790	18 augustus 2020	Herstelfonds, voorstel aanwending 1 ^e tranche maatregelen	Ter
C-20-26847	29 september 2020	Verlengen ontheffingsbesluit tijdelijke terrasuitbreiding	Nee
C-20-26878	27 oktober 2020	Instellen taskforce	Nee
C-20-26853	27 oktober 2020	Herstelfonds aanwending 1 ^e tranche maatregelen	
C-20-26926	15 december 2020	Toekenning steunmiddelen van het rijk voor corona: 1 e en 2e steunpakket van het rijk inclusief relatie herstelfonds	Nee
C-20-26941	3 februari 2021	Beleidskader verstrekken steunmaatregelen van het rijk ten behoeve van gevolgen van de coronacrisis aan gesubsidieerde maatschappelijke en culturele instellingen	Nee
C-21-26987	23 februari 2021	De Beleidsregels tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK) gemeente Beverwijk (INT-21-59260) vast te stellen.	Nee
INT-21-59492		Nadere regels ex art.3, lid 3 van de Algemene Subsidieerordening gemeente Beverwijk (ASV 2016) voor het Herstelfonds Beverwijk	
C-21-27095	30 april 2021	Definitieve vaststelling Nadere regels ex art.3, lid 3 van de Algemene Subsidieerordening gemeente Beverwijk (ASV 2016 voor het Herstelfonds Beverwijk	Nee
C-21-27028	11 mei 2021	Verlengen ontheffingsbesluit tijdelijke terrasuitbreiding	Nee
C-21-27087	18 mei 2021	Uitvoering van de aanjaagregeling door ondernemers	
C-21-27136	22 juni 2021	De Beleidsregels tijdelijke ondersteuning	Nee

		noodzakelijke kosten (TONK) 2 gemeente Beverwijk (INT-21-60661) vast te stellen.	
C-21-27122	29 juni 2021	Inzet steunmaatregelen 2021 van het rijk in verband met de coronacrisis	Nee
C-21-27138	22 juni 2021	Terugbetalingsregelingen huurders gemeentelijk vastgoed	Nee
C-21-27159	21 juli 2021	Beslissing op aanvragen Herstelfonds Beverwijk	Ter kennisname aan de gemeenteraad
C-21-27206	28 september 2021	Verlenging beleidsregel Tijdelijke uitbreiding horecaterrassen	Nee
C-21-27314-2	30 november 2021	Nadere regels subsidienaleving controleplichtig coronatoegangsbewijzen	Nee
	Datum		Vorm
UIT-20-49423	13 mei 2020	Financiële rapportage coronacrisis	Brief aan raad bij ingekomen stukken cie. vergadering 18 mei 2020
UIT-20-49869	30 juni 2020	Arbeidsmarkt en corona	Collegebrief aan raad
UIT-20-49903	24 juni 2020	Financiële rapportage coronacrisis	Raadsbrief
UIT-20-49826		Herstelfonds coronacrisis	Collegebrief ingekomen stuk raad 24 augustus 2020
INT-20-56702		Rvs Herstelfonds voorstel aanwending 1 ^e tranche maatregelen	Raadsvoorstel in commissie 3 september 2020
UIT-20-51917	19 januari 2021	Financiële effecten decembercircularie 2020	Raadsbrief
UIT-21-70339	9 februari 2021	Toekennen steunmiddelen 2020 gesubsidieerde organisaties	Collegebrief ingekomen stukken raad 4 maart 2021
UIT-21-71319		Raadsbrief vaststelling nadere regels Herstelfonds Beverwijk	Raadsbrief ingekomen stukken raad 27 mei 2021
UIT-21-71950	22 juni 2021	Inzet corona-steunmiddelen 3 ^e en 4 ^e tranche	Raadsbrief ingekomen stukken raad 30 september
UIT-21-72406	27 juli 2021	Raadsbrief beslissing op aanvragen	Raadsbrief

		Herstelfonds	ingekomen stukken raad 30 september 2021
UIT-21-73940	30 november 2021	Raadsbrief voorstel acties ten bate communicatie herstelfonds	Raadsbrief ingekomen stukken raad 23 december 2021
INT-21-61936	23 december 2021 16 november in het college	Aanpassen precarioverordening 2020.	Raadsbesluit
UIT-21-74301	18 januari 2022	Voortgang gemeentelijke inzet Nationaal Programma Onderwijs.	Raadsbrief

Overzicht raadsinformatie

- [UIT-22-74922 Raadsbrief Inzet steunmiddelen 2021 2022 van het rijk in verband met de coronacrisis..pdf](#)
- [Brief van de burgemeester aan de gemeenteraad van 12 januari 2022 over de regionale en landelijke Corona aanpak in relatie tot onze ondernemers.pdf](#)
- [UIT-21-73113 Collegebrief 4e corona impact monitor regio Kennemerland.pdf](#)
- [UIT-21-71950 Raadsbrief inzet corona-steunmiddelen rijk 3e en 4e pakket.pdf](#)
- [UIT-21-70771 Collegebrief met bijlage Corona Impact Monitor februari 2021.pdf](#)
- [IN-21-71419 Brief van Inretail inzake corona actualisatie detailhandelsbeleid.pdf](#)
- [UIT-20-49826 Collegebrief Herstelfonds coronacrisis.pdf](#)
- [IN-20-65954 VNG ledenbrief Ledennieuwsbrief coronacrisis nr. 14.pdf](#)
- [UIT-20-49903 Collegebrief plus bijlagen Financiële rapportage coronacrisis.pdf](#)
- [UIT-20-49869 Collegebrief Arbeidsmarkt en corona.pdf](#)
- [IN-20-66204 VNG ledenbrief coronacrisis nr. 15.pdf](#)
- [IN-20-66332 VNG ledenbrief coronacrisis nr. 16.pdf](#)
- [IN-20-65507 VNG ledennieuwsbrief coronacrisis nr. 17.pdf](#)
- [UIT-20-50670 Raadsbrief regionale Corona Impact Monitor.pdf](#)
- [UIT-21-70771 Collegebrief met bijlage Corona Impact Monitor februari 2021.pdf](#)
- [IN-20-69630 Brief Museumvereniging inz. Corona noodsteun voor musea.pdf](#)
- [IN-20-69829 Brief Ministerie O C nW inz. Coronacrisis extra rijksmiddelen voor de lokale cultuur.pdf](#)
- [IN-20-69552 Ledenbrief VNG coronacrisis nr 20. Jongeren in coronatijd.pdf](#)
- [IN-20-69770 VNG-Ledenbrief Coronacrisis nr. 21.pdf](#)
- [UIT-20-51719 Collegebrief Tweede Corona Impact Monitor regio Kennemerland.pdf](#)
- [IN-20-69938 VNG Ledenbrief Coronacrisis nr. 22.pdf](#)
- [IN-20-63868 VNG Ledenbrief Coronacrisis update nr. 4.pdf](#)
- [IN-20-64091 VNG ledenbrief Coronacrisis update nr. 5.pdf](#)

- [IN-20-64382 VNG ledenbrief Coronacrisis update nummer 6.pdf](#)
- [IN-20-64766 VNG ledenbrief Corona update nr. 7.pdf](#)
- [Financiële rapportage coronacrisis \(UIT-20-49423\).pdf](#)
- [Financiële rapportage coronacrisis \(UIT-20-49423\).pdf](#)
- [IN-20-63080 VNG ledenbrief gevolgen uitbraak Coronavirus voor gemeenten en vng.pdf](#)
- [IN-20-63374 VNG ledenbrief update ontwikkelingen coronacrisis.pdf](#)
- [UIT-21-73084 Brief van de burgemeester inzake verslag aanpak Covid-19 periode december 2020 - 1 september 2021.pdf](#)
- [UIT-21-72522 Burgemeestersbrief aan raad ivm maatregelen en regionale aanpak Covid dd 15 juli 2021.DOCX](#)
- [Vrij! motievreemdondernemerscovid.docx](#)
- [UIT-21-71018 Burgemeestersbrief inzake verlenging avondklok en verlenging maatregelen Covid.pdf](#)
- [UIT-20-51874 Burgemeestersbrief inzake Lessons Learned Covid.pdf](#)
- [UIT-21-70491 Nieuwe maatregelen aanpak Covid-19..pdf](#)

Overige documenten

- Commissie BADO, Notitie Covid-19 effecten en risico's voor decentrale overheden vertaald naar de jaarrekening 2020, februari 2021
-

Gesproken met

- Adrie Wit, concerncontroller Beverwijk
- Bernadette Wieringataskfor, strategisch manager